

Na podlagi 154. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, 68/16, v nadaljevanju ZPPDFT-1) Urad RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju Urad) izdaja naslednje:

SMERNICE

**za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma za
pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost**

računovodskih storitev in storitev davčnega svetovanja

Kazalo

<u>Uvod</u>	3
<u>1. Splošno o pranju denarja in financiranju terorizma</u>	3
<u>1.1 Pranje denarja</u>	3
<u>1.2. Financiranje terorizma</u>	4
<u>2. Omejevalni ukrepi</u>	4
<u>3. Naloge in obveznosti zavezancev po ZPPDFT-1</u>	5
<u>3.1. Ocena tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma</u>	5
<u>3.2. Izdelava ocene tveganja</u>	5
<u>3.2.1. Dejavniki tveganja</u>	6
<u>3.2.2. Vzpostavitev politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma</u>	9
<u>3.3. Imenovanje pooblaščenca oziroma pooblaščenke in namestnikov pooblaščenca ter zagotovitev pogojev za njihovo delo</u>	10
<u>3.4. PREGLED STRANKE – izvajanje ukrepov za poznavanje stranke</u>	11
<u>3.4.1. Ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov</u>	12
<u>3.4.2 Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke</u>	13
<u>3.4.3. Pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT-1</u>	13
<u>3.4.4. Redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu</u>	14
<u>3.5. Posebni obliki pregleda stranke (poenostavljeni in poglobljeni pregled stranke)</u>	14
<u>3.5.1. Poglobljeni pregled</u>	14
<u>Politično izpostavljene osebe</u>	15
<u>3.5.2. Poenostavljeni pregled</u>	15
<u>3.6. Sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov ter predložitve dokumentacije Uradu po določbah ZPPDFT-1</u>	15
<u>3.6.1. Sporočanje podatkov o sumljivih transakcijah</u>	16
<u>3.6.2. Predložitve dokumentacije Uradu</u>	16
<u>3.7. Skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-1</u>	17
<u>3.8. Priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma</u>	18
<u>3.9. Zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z ZPPDFT-1 predpisanih evidenc</u> ..	18
<u>4. Izvajanje drugih nalog in obveznosti po določbah ZPPDFT-1</u>	18
<u>4.1. Sistem obveščanja o kršitvah</u>	18
<u>5. Obveznost poslovnih subjektov</u>	19
<u>6. Predpisi s področja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma</u>	19
<u>7. Priloga I</u>	20
<u>8. Priloga II</u>	24

Uvod

Med zavezance, ki so dolžni izvajati ukrepe za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma na podlagi 4. člena ZPPDFT-1, sodijo tudi pravne in fizične osebe, ki opravljajo **dejavnost računovodskih storitev in davčnega svetovanja** (kot npr. računovodski servisi in davčni svetovalci). Slednji morajo pri opravljanju svojih dejavnosti izvajati naloge, določene v ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisih (kot izhaja iz 20. k) in l) točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1). Ker poslovni subjekti, ki izvajajo dejavnost računovodskih storitev ali davčnega svetovanja, pogosto nudijo tudi storitev ustanavljanja pravnih oseb, velja na tem mestu opozoriti, da med zavezance za izvajanje ukrepov po ZPPDFT-1 sodijo tudi pravne in fizične osebe, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo podjetniških ali fiduciarnih storitev (20. m točka), kamor spada tudi ustanavljanje pravnih oseb, zagotavljanje registriranega sedeža pravni osebi ipd.

Če družba registrirano dejavnost računovodskih storitev in davčnega svetovanja v praksi opravlja zgolj kot pomožno dejavnost, pri čemer gre za opravljanje poslov, ki so potrebni izključno za obstoj in opravljanje njene osnovne dejavnosti, ne pomenijo pa neposrednega opravljanja dejavnosti (npr. opravljanje računovodskih storitev v smislu pomožne dejavnosti izključno za potrebe tega podjetja, ko torej ne gre za nudenje storitev na trgu – npr. v okviru dejavnosti holdingov), v tem segmentu ni zavezanec.

Nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-1 pri omenjenih zavezancih na podlagi prvega odstavka 139. člena ZPPDFT-1 opravlja Urad.

Izdane smernice so **svetovalne narave** in so namenjene zavezancem za **lažje razumevanje** in izvajanje določb ZPPDFT-1.

1. Splošno o pranju denarja in financiranju terorizma

1.1 Pranje denarja

Pranje denarja po ZPPDFT-1 je katerokoli ravnanje z denarjem ali premoženjem, pridobljenim s kaznivim dejanjem, ki vključuje:

1. zamenjavo ali kakršen koli prenos denarja ali drugega premoženja, ki izvira iz kaznivega dejanja¹;

2. skrivanje ali prikrivanje prave narave, izvora, nahajanja, gibanja, razpolaganja, lastništva ali pravic v zvezi z denarjem ali drugim premoženjem, ki izvira iz kaznivega dejanja.

Kaznivo dejanje pranja denarja stori oseba, ki denar ali premoženje, za katerega ve, da je bilo pridobljeno s kaznivim dejanjem, sprejme, zamenja, hrani, z njim razpolaga, ga uporabi pri gospodarski dejavnosti, ali na drug način, določen z zakonom o preprečevanju pranja denarja, s pranjem zakrije ali poskusi zakriti njegov izvor (245. člen KZ-1).

Denar je »opran«, ko njegov pravi izvor ni razviden in ima vse lastnosti legitimno pridobljenega premoženja. Končni cilj pranja denarja je postopna vključitev »opranega« denarja ali premoženja v običajne poslovne tokove, ki so sestavni del zakonite poslovne dejavnosti, oziroma investiranje v kriminalno dejavnost (obstoječo ali novo).

---

¹ Pomembno je ločiti med kaznivim dejanjem pranja denarja in kaznivim dejanjem, s katerim je ta denar pridobljen (npr. davčna utaja je kaznivo dejanje, ne pomeni pa pranja denarja).

Po uveljavljeni definiciji Projektne skupine za finančno ukrepanje (angl. Financial Action Task Force – FATF), ki deluje pod okriljem OECD, je proces pranja denarja postopek prikrivanja nelegalnega premoženja, ki poteka v treh fazah:

- **Plasiranje sredstev (angl. placement)** v finančni sistem države, npr. prenos gotovine čez mejo, elektronska nakazila v tujino, zamenjava v drugo valuto (banke, menjalnice, igralnice, pošte).
- **Prikrivanje izvora denarja (angl. layering)** vključuje finančne operacije v tujini preko različnih finančnih institucij, uporaba off-shore podjetij, fiktivna nakazila in pogodbe, drobljenje zneskov, navidezno zadolževanje, uporaba sefov, nakup plačilnih instrumentov z gotovino, tihotapljenje gotovine, dvojno računovodstvo, preprodaja nepremičnin.
- **Integracija (angl. integration)** oziroma vključitev sredstev v gospodarstvo ali ponovno investiranje v kriminalno dejavnost.

1.2. Financiranje terorizma

Financiranje terorizma po ZPPDFT-1 je zagotavljanje ali zbiranje oziroma poskus zagotavljanja ali zbiranja denarja ali drugega premoženja zakonitega ali nezakonitega izvora, posredno ali neposredno, z namenom ali zavedajoč se, da bo v celoti ali delno uporabljeno za izvedbo terorističnega dejanja ali drugega dejanja, povezanega s terorizmom, ali da ga bo uporabil terorist oziroma teroristka (v nadaljnjem besedilu: terorist) ali teroristična organizacija.

Terorist po ZPPDFT-1 je fizična oseba, ki:

- stori ali poskuša storiti teroristično dejanje;
- je udeležena pri storitvi terorističnega dejanja kot sosterilec, napeljevalec ali pomagač;
- organizira storitev terorističnega dejanja;
- prispeva k terorističnemu dejanju posameznika ali skupine ljudi, ki deluje s skupnim ciljem, če ravna namerno in z namenom prispevati k izvajanju ali nadaljevanju izvajanja terorističnega dejanja ali je seznanjena z namenom posameznika ali skupine, da stori teroristično dejanje.

Teroristična organizacija po tem zakonu je katera koli skupina teroristov, ki:

- stori ali poskuša storiti teroristično dejanje;
- je udeležena pri storitvi terorističnega dejanja;
- organizira storitev terorističnega dejanja;
- prispeva k terorističnemu dejanju posameznika ali skupine ljudi, ki deluje s skupnim ciljem, če ravna namerno in z namenom prispevati k izvajanju ali nadaljevanju izvajanja terorističnega dejanja ali je seznanjena z namenom posameznika ali skupine, da stori teroristično dejanje.

2. Omejevalni ukrepi

Enotna opredelitev omejevalnih ukrepov ne obstaja, načeloma pa so omejevalni ukrepi oziroma sankcije, kot se tudi imenujejo, ukrepi, s katerimi želi mednarodna skupnost od določenih držav ali/in drugih subjektov (entitet, oseb), ki ogrožajo mednarodni mir in varnost, brez uporabe sile doseči spremembo njihovega ravnanja tako, da to ne bo več ogrozilo mednarodnega miru in varnosti.

Po Ustanovni listini Organizacije združenih narodov (OZN) je Varnostni svet OZN (VS) tisti, ki po poglavju VII (41. člen) Ustanovne listine z resolucijami sprejema take ukrepe, ki so zavezujoči za vse države članice OZN. Evropska unija (EU) pa na drugi strani samostojno sprejema omejevalne ukrepe tudi skladno z nekaterimi drugimi cilji svoje zunanje in varnostne politike, npr. varstva človekovih pravic, pravne države, demokratičnih načel.

V Sloveniji splošno ureja omejevalne ukrepe Zakon o omejevalnih ukrepih, ki jih Republika Slovenija uvede ali izvaja skladno s pravnimi akti in odločitvami, sprejetimi v okviru mednarodnih organizacij (v nadaljevanju: ZOUPAMO), ki daje Vladi RS pooblastilo za uvajanje oziroma izvajanje sankcij. Vlada to stori z izdajo uredb (izvedbene uredbe), v katerih določi vse potrebno za izvajanje. Trenutno imajo vsi omejevalni ukrepi, ki se izvajajo v Sloveniji, podlago v pravnih aktih VSZN in EU.

Zaradi enotnejšega izvajanja omejevalnih ukrepov in koordinacije med posameznimi organi, ki so za to pristojni, ZOUPAMO v 7. členu predvideva stalno koordinacijsko skupino za omejevalne ukrepe, ki jo vodi predstavnik ministrstva za zunanje zadeve. Navedena skupina med drugim skladno z 8. členom ZOUPAMO lahko daje tudi mnenja pristojnim ministrstvom pri odločanju o vlogah oseb na podlagi slovenskih uredb ali uredb EU.

Ukrepe za boj proti terorizmu vsebuje tudi ZPPDFT-1 in Kazenski zakonik, zato je potrebno pri izvajanju ukrepov za boj proti terorizmu upoštevati tudi te predpise. ZPPDFT-1 finančnim institucijam in drugim zavezancem po ZPPDFT-1 predpisuje tudi izvajanje ukrepov za poznavanje stranke in sporočanje podatkov v skladu z ZPPDFT-1 Uradu za namene preprečevanja in odkrivanja financiranja terorizma.

Več v zvezi z omejevalnimi ukrepi se nahaja na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve: http://www.mzz.gov.si/2%27/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodna_varnost/omejevalni_ukrepi/.

3. Naloge in obveznosti zavezancev po ZPPDFT-1

ZPPDFT-1 v 12. členu zavezancem (med katere sodijo tudi pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost računovodskih storitev in davčnega svetovanja) nalaga **izvajanje ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja ter financiranja terorizma**. V skladu s tem so zavezanci dolžni v procese svoje dejavnosti vgraditi predpisane preventivne ukrepe, s katerimi zmanjšajo možnost tveganja zlorabe za pranje denarja in financiranja terorizma.

Obvezne naloge, ki jih morajo izvajati zavezanci zaradi odkrivanja in preprečevanja pranja denarja, so predstavljene v nadaljevanju.

3.1. Ocena tveganja za pranje denarja in financiranje terorizma

Tveganje pranja denarja in financiranja terorizma je tveganje, da bo stranka izrabila finančni sistem za pranje denarja ali financiranje terorizma oziroma, da bo stranka poslovno razmerje ali transakcijo, produkt, storitev ali distribucijsko pot ob upoštevanju dejavnika geografskega tveganja posredno ali neposredno uporabila za pranje denarja ali financiranje terorizma (13. člen ZPPDFT-1).

Na podlagi 175. člena ZPPDFT-1 zavezanci v šestih mesecih od izdaje smernic izdelajo oceno tveganja v skladu s 13. členom ZPPDFT-1 za posamezne skupine ali vrste strank, poslovna razmerja, transakcije, produkte, storitve ali distribucijske poti ob upoštevanju dejavnikov geografskega tveganja glede na možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma.

3.2. Izdelava ocene tveganja

Da bi zavezanec preprečil preveliko izpostavljenost negativnim učinkom pranja denarja in financiranja terorizma, izdelava oceno tveganja, s katero opredeli nivo izpostavljenosti (za kakšno tveganje gre: ali je

tveganje neznatno, običajno ali povečano) določene stranke, poslovnega razmerja, transakcije, produkta in storitve. Navedeno pomeni, da pri izdelavi ocene tveganja upošteva:

- te smernice,
- ugotovitve nacionalne ocene tveganja, ki se posodablja najmanj vsake 4 leta in je objavljena na spletni strani Urada,
- poročilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki vpliva na notranji trg in je povezano s čezmejnimi dejavnostmi (nacionalna ocena tveganja),
- ZPPDFT-1 ter podzakonske akte.

Priprava ocene tveganja je nujen predpogoj za izvedbo predpisanih ukrepov pregleda stranke, saj je od umestitve stranke, poslovnega razmerja, storitve ali transakcije v eno od kategorij tveganosti odvisna vrsta pregleda stranke, ki ga mora zavezanec opraviti v skladu z ZPPDFT-1 (običajen pregled, poglobljen pregled, poenostavljen pregled).

Za ustrezno pripravo ocene tveganja je najprej treba razumeti okoliščine, ki vplivajo na to, kakšna so tveganja v posameznem okolju oziroma državi. Za te namene pripravijo pristojni organi nacionalno oceno tveganja, tj. oceno tveganja posamezne države z vidika pranja denarja ali financiranja terorizma.

3.2.1. Dejavniki tveganja

Pri upoštevanju dejavnikov neznatnega oziroma povečanega tveganja zavezanec upošteva:

- dejavnike iz Pravidnika o dejavniki neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma,
- seznama držav iz tretjega odstavka 50. člena ZPPDFT-1, ki ju na svoji spletnih straneh objavlja Urad, ter
- naslednja tveganja:
  - o deželno oziroma geografsko tveganje
  - o tveganje stranke in
  - o tveganje, vezano na storitev oz. vsebino poslovnega razmerja.

3.2.1.1. Deželno oziroma geografsko tveganje

Pri upoštevanju dejavnikov neznatnega oziroma povečanega geografskega tveganja zavezanec upošteva dejavnike iz Pravidnika o dejavniki neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma, in sicer:

Glede **neznatnega** tveganja:

1. države članice Evropske unije;
2. tretje države, ki imajo vzpostavljene učinkovite sisteme preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma;
3. tretje države, za katere je na podlagi zanesljivih virov ugotovljeno, da imajo nizko stopnjo korupcije ali drugih kaznivih dejanj;
4. tretje države, za katere je na podlagi zanesljivih virov (kot so vzajemna ocenjevanja, poročila mednarodnih teles o stanju na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, poročila o spremljanju izvajanja ukrepov) ugotovljeno, da imajo vzpostavljene in učinkovite izvedene ukrepe glede boja proti pranju denarja in financiranju terorizma v skladu z revidiranimi priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje glede pranja denarja (Financial Action Task Force – FATF).

Glede **povečanega** tveganja:

1. države, ki so uvrščene na seznam visoko tveganih tretjih držav s strateškimi pomanjkljivostmi, v katerih ne veljajo ustrezni ukrepi za preprečevanje in odkrivanje pranja denarja ali financiranja terorizma;
2. države, za katere je na podlagi zanesljivih virov ugotovljeno, da imajo precejšnjo stopnjo korupcije ali drugih kaznivih dejanj;
3. države, za katere je na podlagi zanesljivih virov (kot so vzajemna ocenjevanja, poročila mednarodnih teles o stanju na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, poročila o spremljanju izvajanja ukrepov) ugotovljeno, da nimajo vzpostavljenih oziroma učinkovito izvedenih ukrepov glede boja proti pranju denarja in financiranju terorizma v skladu z revidiranimi priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje glede pranja denarja (Financial Action Task Force – FATF);
4. države, za katere veljajo sankcije, embargi ali podobni ukrepi, izdani s strani mednarodnih organizacij, kot sta Evropska unija ali Organizacija združenih narodov;
5. države, ki zagotavljajo financiranje ali podporo terorističnim organizacijam ali v katerih delujejo teroristične organizacije s seznama potrjenih terorističnih organizacij.

Poleg navedenega zavezanec upošteva tudi seznama držav iz tretjega odstavka 50. člena ZPPDFT-1, ki ju na svoji spletnih straneh objavlja Urad v rubriki »javne objave → seznam držav«.

3.2.1.2. Tveganje stranke

Zavezanec upošteva dejavnike tveganja iz Pravidnika o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma, in sicer:

Glede **neznatnega** tveganja:

1. stranka je družba, katere vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu v eni ali več državah članicah v skladu z zakonodajo Evropske unije, oziroma družba s sedežem v tretji državi, katere vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu v državi članici ali tej tretji državi, pod pogojem, da v tej tretji državi veljajo zahteve za razkritje podatkov v skladu z zakonodajo Evropske unije ali primerljivimi mednarodnimi standardi;
2. stranka je del javnega sektorja, kamor se štejejo državni organi, uprave samoupravnih lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, če so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti;
3. stranka je pravna oseba, ki ima sedež v državi, ki predstavlja neznatno tveganje (glej točko 3.2.1.1.);
4. stranka je fizična oseba, ki ima stalno ali začasno prebivališče v državi, ki predstavlja neznatno tveganje (glej točko 3.2.1.1.);
5. stranka je fizična oseba, ki ima državljanstvo države, ki predstavlja neznatno tveganje (glej točko 3.2.1.1.);

Glede **povečanega** tveganja:

1. poslovni odnos s stranko poteka v nenavadnih okoliščinah (na primer: velika nepojasnjena geografska oddaljenost med zavezancem in stranko ali druga okoliščina, ki izrazito odstopa od običajnega načina poslovanja);
2. stranka je pravna oseba, ki ima sedež v državi, ki predstavlja povečano tveganje (glej točko 3.2.1.1.);
3. stranka je fizična oseba, ki ima stalno ali začasno prebivališče v državi, ki predstavlja povečano tveganje (glej točko 3.2.1.1.)

4. stranka je pravna oseba, tuj sklad, tuja ustanova ali podoben pravni subjekt tujega prava, ki je namenjen upravljanju zasebnega premoženja;
5. stranka je delniška družba, ki omogoča tretjim osebam, da opravljajo vlogo zastopnika v imenu delničarja, ali delniška družba, ki izdaja delnice na prinosnika, razen v primerih iz 1. točke 2. člena pravilnika;
6. stranka intenzivno posluje v gotovini;
7. lastniška struktura oziroma spremembe v lastniški strukturi stranke so neobičajne ali čezmerno zapletene glede na naravo njenega poslovanja;
8. v zvezi s stranko je zavezanec že poročal Uradu zaradi razlogov za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
9. v zvezi s stranko je Urad že zahteval izvajanje odredbe o začasni ustavitvi transakcije ali tekočega spremljanja poslovanja;
10. za stranko je splošno znano (npr. iz medijev), da je že bila obravnavana za kazniva dejanja s področja pranja denarja ali financiranja terorizma.

Poleg navedenega je pri dejavnih povečanega tveganja potrebno upoštevati tudi:

- okoliščine, ki izrazito odstopajo od običajnega načina poslovanja stranke;
- neujemanje osebnih podatkov (neobstoječ naslov ipd.);
- dejstvo, da stranka ne želi razkriti svoje identitete;
- dejstvo, da stranka ne želi razkriti dejanskega lastnika;
- pogoste spremembe v lastništvu stranke;
- stranko zastopa posrednik, katerega vloga ni jasna;
- nejasnosti glede opredelitve same dejavnosti poslovnega subjekta;
- pogosto spreminjanje sedeža in/ali imena poslovnega subjekta;
- zapletena lastniška struktura stranke;
- poslovodstvo stranke ravna po navodilih tretje osebe;
- zastopnik zavezancu ne predloži potrebne dokumentacije;
- neodzivnost strank pri sodelovanju z državnimi organi.

3.2.1.3. Tveganje, vezano na transakcijo oz. posel, vključno s finančnim tveganjem

Tveganja so opredeljena v Pravilniku o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma. Poleg navedenih je potrebno upoštevati tudi naslednje tveganja:

- transakcija ali več transakcij, ki ne odražajo dejavnosti stranke;
- nenadne aktivnosti poslovnega subjekta, ki prej ni bil aktiven;
- stranka ustanovi poslovni subjekt z neobičajno dejavnostjo ali takoj dosega visoke rezultate;
- število zaposlenih ali zunanjih sodelavcev se ne ujema z naravo ali obsegom dejavnosti;
- stranka se želi izogniti zahtevam, ki ji jih nalaga veljavna zakonodaja;
- stranka plačuje storitve ali provizije, ki so neobičajne ali previsoke glede na običajno ceno storitve;
- neobičajno visoke transakcije (okrogli zneski);
- stranka prejema plačila s strani nepovezanih ali neznanih tretjih oseb;
- poslovna dokumentacija ni transparentna (fiktivne pogodbe, računi ipd.);
- dvig gotovine z računov pravnih oseb;
- gotovinski pologi, ki niso skladni z dejavnostjo.

3.2.2. Vzpostavitev politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma

Zavezanci za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma, ugotovljenih na podlagi 13. člena ZPPDFT-1, vzpostavijo učinkovite politike, kontrole in postopke, ki so sorazmerni glede na njihovo dejavnost in velikost, pri tem pa upoštevajo velikost in sestavo zavezanca, obseg in sestavo poslov, vrste strank, s katerimi posluje zavezanec, ter vrste produktov, ki jih ponuja zavezanec.

V skladu s 15. členom ZPPDFT-1 zavezanci razvijejo notranje politike, kontrole in postopke v zvezi s ključnimi obveznostmi iz ZPPDFT-1 (pregled stranke, sporočanje podatkov Uradu, varstvo in hramba podatkov itd.). Namen notranje kontrole je preprečevanje, zaznavanje in odpravljanje napak pri izvajanju ZPPDFT-1 ter izboljšanje notranjega sistema odkrivanja transakcij ali strank, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. Vsebina notranje kontrole je določena v Pravilniku o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (v nadaljevanju: Pravilnik o izvajanju notranje kontrole), in sicer se nanaša zlasti na:

- dolžnost izvedbe ocene tveganja oziroma postopka za določitev ocene tveganja posamezne skupine ali vrste stranke, poslovnega razmerja, transakcije, produkta, storitve, distribucijske poti, države ali geografskega območja glede na mogoče zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma;
- dolžnost vzpostavljanja učinkovitih politik, kontrol in postopkov za učinkovito ublažitev in obvladovanje tveganj pranja denarja in financiranja terorizma;
- dolžnost izvajanja ukrepov pregleda stranke, pri čemer za zavezance, ki opravljajo dejavnost računovodskih storitev ter storitev davčnega svetovanja pridejo glede na naravo poslovanja v poštev primeri iz 1., 2., 4. in 5. točke prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1;
- dolžnost sporočanja podatkov o vsaki transakciji, ki se izvaja v gotovini in presega vrednost 15.000 eurov, ter dolžnost sporočanja podatkov Uradu o nakazilih v tvegane države, ki presegajo 15.000 eurov, pri čemer skladno s četrtem odstavkom 68. člena ZPPDFT-1 ta obveznost izrecno ne velja za pravne in fizične osebe, ki opravljajo računovodske storitve ali storitve davčnega svetovanja;
- dolžnost sporočanja podatkov in dokumentacije Uradu, kadar v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
- dolžnost izvajanja politik in postopkov skupine, ki se nanašajo na ukrepe odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, vključno s politikami in postopki varstva podatkov ter izmenjavo informacij za namene preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- dolžnost upoštevanja zakonodaje države članice v zvezi z ukrepi odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, kadar zavezanec neposredno opravlja poslovno dejavnost v državi članici ali jo opravlja prek podružnice ali zastopnikov;
- dolžnost izvajanja ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma v podružnicah in hčerinskih družbah v večinski lasti zavezanca v tretjih državah v obsegu, kakršnega dopušča pravo teh tretjih držav;
- dolžnost imenovanja pooblaščenca in enega ali več namestnikov pooblaščenca;
- dolžnost zagotoviti redno strokovno usposabljanje v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranjem terorizma;
- dolžnost priprave seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;
- dolžnost sporočanja podatkov, informacij in dokumentacije o sumljivih transakcijah, osebah, premoženju ali sredstvih, ki jih je zavezanec pridobil ali jih vodi na podlagi ZPPDFT-1;
- dolžnost varovanja tajnosti podatkov oziroma prepoved njihovega razkritja stranki ali tretji osebi;
- dolžnost hrambe podatkov in pripadajoče dokumentacije deset let po prenehanju poslovnega razmerja;

- dolžnost upravljanja evidenc podatkov o strankah, poslovnih razmerjih in transakcijah ter evidenc sporočenih podatkov Uradu iz 69. člena ZPPDFT-1.

Zavezanec, ki je srednja ali velika družba v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, mora za preverjanje notranjih politik, postopkov in kontrol vzpostaviti samostojno službo notranje revizije, ter imenovati enega od članov upravnega ali poslovnega organa, ki bo odgovoren za izvajanje nalog iz drugega odstavka 15. člena ZPPDFT-1.

Omenjeno pomeni, da morajo zavezanci, ki imajo štiri ali več zaposlenih, v skladu s 76. členom ZPPDFT-1 imenovati pooblaščenca za izvajanje nekaterih nalog kot do zdaj, srednje in velike družbe pa bodo morale poleg tega imenovati še enega od članov upravnega ali poslovnega organa za izvajanje politik, kontrol, postopkov in zagotavljanje skladnosti s področnimi predpisi ter vzpostaviti samostojno službo notranje revizije za njihovo preverjanje

3.3. Imenovanje pooblaščenca oziroma pooblaščenke in namestnikov pooblaščenca ter zagotovitev pogojev za njihovo delo

Za izvajanje nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, določenih v ZPPDFT-1 in predpisih, sprejetih na njegovi podlagi, mora zavezanec **imenovati pooblaščenca** za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, ki izpolnjuje pogoje:

- da je zaposlen na delovnem mestu, ki je pri zavezancu sistemizirano na tako visokem položaju, da osebi omogoča hitro, kakovostno in pravočasno izvajanje nalog;
- da ni bil pravnomočno obsojen ali ni v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja, storjenega z naklepom, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zaradi enega od teh kaznivih dejanj, storjenih iz malomarnosti: povzročitve smrti iz malomarnosti, hude telesne poškodbe, posebno hude telesne poškodbe, ogrožanja varnosti pri delu, prikrivanja, izdaje in neupravičene pridobitve poslovne skrivnosti, pranja denarja, izdaje tajnih podatkov ali povzročitve splošne nevarnosti in kazni še ni bila izbrisana;
- da je ustrezno strokovno usposobljen za naloge preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ima lastnosti in izkušnje, potrebne za opravljanje funkcije pooblaščenca;
- da dobro pozna naravo poslovanja zavezanca na področjih, ki so izpostavljena tveganju za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Imenovati mora tudi enega ali več **namestnikov** pooblaščenca. Namestnik pooblaščenca mora izpolnjevati pogoje iz 2. – 4. točke prejšnjega odstavka.

Dolžnosti oziroma **naloge pooblaščenca** in njegovega namestnika so:

- skrbi za vzpostavitev, delovanje in razvoj sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancu;
- skrbi za pravilno in pravočasno sporočanje podatkov Uradu;
- sodeluje pri pripravi in spremembah operativnih postopkov ter pri pripravi določb notranjih aktov zavezanca, ki se nanašajo na preprečevanje in odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri izdelavi smernic za opravljanje kontrole v zvezi s preprečevanjem in odkrivanjem pranja denarja in financiranja terorizma;
- spremlja in koordinira dejavnosti zavezanca na področju odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;
- sodeluje pri vzpostavitvi in razvoju informacijske podpore za izvajanje dejavnosti v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja in financiranja terorizma pri zavezancu;
- upravi ali drugemu poslovnemu organu pri zavezancu daje pobude in predloge za izboljšanje sistema odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;

- sodeluje pri pripravi programov strokovnega usposabljanja in izobraževanja zaposlenih pri zavezancu na področju preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Namestnik nadomešča pooblaščenca med njegovo odsotnostjo v celotnem obsegu nalog in opravlja druge naloge po ZPPDFT-1, če je tako določeno z notranjim aktom zavezanca.

Zavezancem, ki imajo zaposlene manj kot štiri osebe, **ni treba** določiti pooblaščenca in izvajati notranje kontrole po ZPPDFT-1.

3.4. PREGLED STRANKE – izvajanje ukrepov za poznavanje stranke

Pregled stranke je ključen element v sistemu odkrivanja in preprečevanja pranja denarja. Zavezanec s pregledom stranke na verodostojen način ugotovi in potrdi identiteto stranke ter spozna namen transakcije oziroma predvideno naravo poslovnega razmerja. Zavezanec na podlagi prvega odstavka 17. člena ZPPDFT-1 pregled stranke opravi v naslednjih primerih:

- pri **sklepanju poslovnega razmerja** s stranko (1. točka),
- pri vsaki **transakciji** v vrednosti 15.000 eurov ali več, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane (v primeru, da se take transakcije pri zavezancu izvajajo) (2. točka),
- pri **dvomu o verodostojnosti in ustreznosti** predhodno pridobljenih podatkov o stranki ali dejanskem lastniku stranke (4. točka),
- vedno, kadar v zvezi s transakcijo, stranko, sredstvi ali premoženjem obstajajo **razlogi za sum** pranja denarja ali financiranja terorizma, ne glede na vrednost transakcije (5. točka).

Poslovno razmerje je vsak poslovni ali drug pogodbeni odnos, ki ga stranka sklene ali vzpostavi pri zavezancu in je povezan z opravljanjem dejavnosti zavezanca.

Za potrebe izvajanja določb ZPPDFT-1 se pri zavezancih s področja računovodskih storitev in davčnega svetovanja za poslovno razmerje **ne šteje**:

- priprava podatkov o plačah in drugih obračunih v primeru posameznega naročila (priprava podatkov za vložitev tožbe, izračun plače ipd.);
- posamezni davčni obračuni, ki se jih izvaja enkrat letno (npr obračun dohodnine za podjetnike, ki davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, enkratni obračun DDV);
- registracija ali odjava identifikacije za DDV ali DMV;
- pridobitev davčne številke za nerezidente;
- enkratna naročila za davčno, računovodsko, finančno in poslovno svetovanje ter druga enkratna naročila manjše vrednosti;
- zastopanje strank v davčnem postopku (davčni inšpekcijski pregledi in druge vrste davčnega nadzora, izdelava oz. priprava vseh davčnih napovedi za stranko);
- izdelava dokumentacije o transfernih cenah;
- davčni postopki v zvezi z nepremičninami in kapitalskimi dobički;
- davčni postopki v zvezi z davkom na dediščine in darila;
- svetovanje v primerih statusnih preoblikovanj.

Nabor podatkov, ki jih je zavezanec dolžan pridobiti v okviru pregleda stranke pri sklenitvi poslovnega razmerja ter pri transakcijah v vrednosti 15.000 eurov ali več:

PREGLED STRANKE	Sklenitev poslovnega razmerja	Posel v vrednosti 15.000 eurov ali več
Ime in priimek	x	x
Naslov stalnega in začasnega prebivališča	x	x
Datum in kraj rojstva	x	x
Davčna številka ali EMŠO	x	x
Državljanstvo	x	x
Številka, vrsta in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta	x	x
Namen in predvidena narava poslovnega razmerja	x	
Datum sklenitve poslovnega razmerja	x	
Čas izvedbe transakcije		x
Znesek transakcije in valuta		x
Namen transakcije		x
Način izvedbe transakcije		x

Pregled stranke na podlagi 16. člena ZPPDFT-1 obsega naslednje ukrepe:

1. ugotavljanje **istovetnosti** stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov;
2. ugotavljanje dejanskega lastnika stranke (če je stranka pravna oseba ali podoben pravni subjekt tujega prava);
3. pridobitev podatkov o **namenu in predvideni naravi** poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT-1;
4. redno **skrbno spremljanje** poslovnih aktivnosti, ki izhajajo iz dokumentacije, ki jo stranka hrani pri zavezancu.

Zavezanec postopke izvajanja zgoraj omenjenih ukrepov opredeli v svojih notranjih aktih.

3.4.1. Ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov

Zavezanec omenjene podatke po ZPPDFT-1 lahko pridobi na naslednje možne načine:

1. z vpogledom v uradni osebni dokument stranke v njeni osebni navzočnosti. Če iz tega dokumenta ni mogoče dobiti vseh predpisanih podatkov, se manjkajoči podatki pridobijo iz druge veljavne javne listine, ki jo predloži stranka, oziroma neposredno od stranke (prvi odstavek 23. člena ZPPDFT-1);
2. na podlagi sredstva elektronske identifikacije (kvalificiranega digitalnega potrdila stranke (26. člen ZPPDFT-1);
3. prepusti pregled stranke tretji osebi. Zavezanec lahko pod pogoji, ki jih določa ZPPDFT-1, izvajanje ukrepov iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 pri sklepanju poslovnega razmerja zaupa tretji osebi. Zavezanec mora na podlagi drugega odstavka 51. člena ZPPDFT-1 predhodno preveriti, ali tretja oseba (ki so določene v 51. in 52. členu ZPPDFT-1), ki ji bo zaupala izvedbo pregleda stranke, izpolnjuje vse pogoje, ki jih določa ZPPDFT-1;
4. z uporabo videoelektronske identifikacije (27. člen ZPPDFT-1).

3.4.2 Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke

Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke je eden izmed predpisanih ukrepov v okviru običajnega pregleda stranke. Šteje se, da je dejanski lastnik vsaka fizična oseba, ki je končni lastnik stranke ali jo nadzira ali kako drugače obvladuje, ali fizična oseba, v imenu katere se izvaja transakcija. ZPPDFT-1 v 35. členu opredeljuje kriterije, ki jih morajo zavezanci upoštevati pri ugotavljanju dejanskega lastnika gospodarskega subjekta. Pri tem poleg pokazatelja lastništva (več kot 25 odstotkov poslovnega deleža, glasovalnih ali drugih pravic ali lastništvo 25 odstotkov in ene delnice) ZPPDFT-1 vsebuje možnost ugotavljanja lastnika tudi na podlagi drugih načinov nadzora. Tako se na podlagi četrtega odstavka 35. člena ZPPDFT-1 fizična oseba, ki ima obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev gospodarskega subjekta ali ki na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства gospodarskega subjekta, lahko določi tudi na podlagi pogojev, ki jih mora gospodarski subjekt, ki obvladuje eno ali več odvisnih družb, upoštevati pri pripravi letnega konsolidiranega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17).

ZPPDFT-1 v petem odstavku 35. člena uvaja novost za primere, ko ni mogoče ugotoviti dejanskega lastnika ali če obstaja kakršenkoli dvom, da je fizična oseba dejanski lastnik. V takih primerih se *za dejanskega lastnika šteje ena ali več oseb, ki zasedajo položaj posloводства*, pri čemer se položaj posloводства nanaša na stranko samo, ne pa na lastnika te stranke. Pri tem pa gre opozoriti, da navedena zakonska domneva pride v poštev šele takrat, ko je zavezanec predhodno izčrpal vse razpoložljive možnosti ugotavljanja dejanskega lastnika, hkrati pa v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi niso podani razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

Posebni primeri ugotavljanja dejanskega lastnika so opredeljeni v 38., 39. in 40. členu ZPPDFT-1.

3.4.3. Pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT-1

Nabor podatkov, ki jih mora zavezanec pridobiti v okviru pregleda stranke, se nahaja v 48. členu ZPPDFT-1.

Če zavezanec s stranko sklepa dodatno poslovno razmerje ali na podlagi obstoječega poslovnega razmerja izvaja transakcijo v vrednosti 15.000 eurov ali več, zavezanec pridobi **le manjkajoče podatke** iz 48. člena ZPPDFT-1, in sicer ob pogoju, da je predhodno opravil pregled stranke na način, kot to določa 16. člen ZPPDFT-1, in da je v okviru rednega spremljanja poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu, zagotovil ustrezno preverjanje in posodabljanje predhodno pridobljenih listin in podatkov o stranki.

3.4.4. Redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu

Zavezanec mora na podlagi 49. člena ZPPDFT-1 skrbno spremljati poslovne aktivnosti stranke, ki so mu v okviru sklenjenega poslovnega razmerja vidne. Spremljanje poslovnih aktivnosti stranke vključuje:

- preverjanje skladnosti strankinega poslovanja s predvideno naravo in namenom poslovnega razmerja, ki ga je stranka sklenila pri zavezancu;
- spremljanje in preverjanje skladnosti strankinega poslovanja z njenim običajnim obsegom poslovanja;
- preverjanje in posodabljanje pridobljenih listin in podatkov o stranki.

Zavezanec zagotovi, da sta obseg oziroma pogostost izvajanja zgoraj omenjenih ukrepov prilagojena tveganju pranja denarja ali financiranja terorizma, ki mu je zavezanec izpostavljen pri opravljanju posameznega posla oziroma pri poslovanju s posamezno stranko. To tveganje zavezanec določi na podlagi 13. člena ZPPDFT-1 ob upoštevanju 9. člena ZPPDFT-1. Ne glede na navedeno mora zavezanec zagotoviti, da se pridobljene listine in podatki o stranki posodobijo najmanj po preteku petih let od zadnjega pregleda stranke, če je stranka pri zavezancu v zadnjih dvanajstih mesecih izvedla vsaj eno transakcijo.

3.5. Posebni obliki pregleda stranke (poenostavljeni in poglobljeni pregled stranke)

Zavezanec je v splošnem dolžan opraviti **običajni pregled** stranke, ki zajema naslednje ukrepe:

1. ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov;
2. ugotavljanje dejanskega lastnika stranke;
3. pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ter drugih podatkov po ZPPDFT-1;
4. redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti stranke, ki so zavezancu vidne.

ZPPDFT-1 pa v 56. členu predvideva **dve posebni obliki**, in sicer poglobljeni in poenostavljeni pregled.

3.5.1. Poglobljeni pregled

Poglobljeni pregled stranke poleg ukrepov iz prejšnje točke vključuje dodatne ukrepe, ki jih ZPPDFT-1 določa za naslednje primere:

1. sklepanje poslovnega razmerja s stranko, ki je **politično izpostavljena oseba** (šesti odstavek 61. člen ZPPDFT-1);
2. kadar je stranka ali transakcija povezana z **visoko tvegano tretjo državo** (63. člen ZPPDFT-1);
3. kadar zavezanec v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZPPDFT-1 oceni, da stranka, poslovno razmerje, transakcija, produkt, storitev, država ali geografsko področje predstavljajo **povečano tveganje** za pranje denarja ali financiranje terorizma;
4. kadar je ugotovljeno **povečano tveganje** za pranje denarja ali financiranje terorizma v skladu z 2. točko drugega odstavka 9. člena ZPPDFT-1 in uredbo iz četrtega odstavka 9. člena ZPPDFT-1.

Katere ukrepe poleg ukrepov iz prvega odstavka 16. člena ZPPDFT-1 mora zavezanec sprejeti, je določeno v zgoraj podčrtanih členih.

Če zavezanec ugotavlja in preverja istovetnost stranke na podlagi sredstva elektronske identifikacije ali z uporabo videoelektronske identifikacije, mora pri izdelavi ocene tveganja iz 13. člena ZPPDFT-1,

zaradi nenavzočnosti stranke, upoštevati večje tveganje pranja denarja ali financiranja terorizma, zato mora to tveganje nadomestiti z uporabo enega ali več ukrepov poglobljenega pregleda stranke (npr. pridobiti podatke o premoženjskem stanju stranke ter podatke o izvoru sredstev in premoženja, pridobiti dodatne podatke o dejavnosti stranke ipd.).

Politično izpostavljene osebe

Poudariti velja, da je ZPPDFT-1 (ki je stopil v veljavo 19.11.2016) prinesel novost na področju politično izpostavljenih oseb v smislu širitve pojma politično izpostavljene osebe. Po novem se kot politično izpostavljene osebe štejejo tako domače kot tudi tuje politično izpostavljene osebe, zato morajo računovodski servisi in davčni svetovalci vzpostaviti ustrezen sistem upravljanja s tveganji, ki vključuje tudi postopek, s katerim ugotavljajo, ali je stranka oziroma njen zakoniti zastopnik ali pooblaščenec politično izpostavljena oseba iz 61. člena ZPPDFT-1. Način ugotavljanja, katere osebe imajo status politično izpostavljene osebe, morajo zavezanci določiti npr. z uporabo vprašalnikov, javno dostopnih podatkov, podatkov iz medijev, interneta, komercialnih baz itd., sam postopek pa opredeliti v svojih notranjih aktih, seveda ob upoštevanju ocene tveganja iz 13. člena ZPPDFT-1.

Več v zvezi s politično izpostavljenimi osebami se nahaja na spletni strani Urada:

http://www.uppd.gov.si/si/opozorila_in_mnenja_urada/mnenja/politico_izpostavljene_osebe/

3.5.2. Poenostavljeni pregled

Na podlagi 57. člena ZPPDFT-1 lahko zavezanec **pri sklepanju poslovnega razmerja** ter pri **izvajanju transakcij** v vrednosti 15.000 EUR ali več opravi poenostavljeni pregled stranke, če v skladu s prvim odstavkom 14. člena ZPPDFT-1 oceni, da stranka, poslovno razmerje, transakcija, produkt, storitev, distribucijska pot, država ali geografsko območje predstavljajo **neznatno tveganje** za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Pri odločitvi, ali bo opravil poenostavljeni pregled stranke, zavezanec lahko upošteva tudi, ali je ugotovljeno neznatno tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma v skladu z nacionalno oceno tveganja (ki je objavljena na spletni strani UPPD) in uredbo iz četrtega odstavka 9. člena ZPPDFT-1.

Obseg pridobivanja podatkov pri izvajanju poenostavljenega pregleda stranke je določen v 58. členu ZPPDFT-1.

3.6. Sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov ter predložitve dokumentacije Uradu po določbah ZPPDFT-1

Zavezanci, ki nudijo računovodske storitve in storitve davčnega svetovanja, morajo na podlagi 69. člena ZPPDFT-1 (*ne pa tudi 68. člena, ker velja za njih v tem delu izjema*) ter Pravilnika o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju: Pravilnik) Uradu sporočiti **podatke o sumljivih transakcijah**, in sicer ne glede na znesek. Omenjeni podatki se od **1.9.2017** pošiljajo Uradu na enotnem informatiziranem obrazcu po zaščiteni elektronski poti preko aplikacijskega vmesnika ali preko spletnega obrazca.

Zavezanci omenjene podatke po elektronski poti lahko posredujejo le, če predhodno opravijo registracijo v sistem Urada. Registracija poteka tako, da zavezanci na elektronski naslov Urada: mf.uppd@mf-rs.si pošljejo naslednje podatke:

PODATKI	
PRAVNA OSEBA	naziv pravne osebe
	matična številka pravne osebe
	dejavnost (npr. bančništvo, borzno posredovanje, zlatarstvo ipd.)
FIZIČNA OSEBA	ime in priimek
	funkcija (pooblaščenec, namestnik pooblaščenca)
	heksadecimalna serijska številka sredstva elektronske identifikacije iz glave certifikata (KDP)
	kontaktni podatki (email, GSM, telefon)

Navodila za prijavo v sistem Urada se nahajajo tudi na spletni strani:

http://www.uppd.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/obrazci/sporocanje_podatkov_obrazec/

Opomba: Pod dejavnost se vpiše točko iz prvega odstavka 4. člena ZPPDFT-1, na podlagi katere pravne osebe sodijo med zavezanke po ZPPDFT-1.

3.6.1. Sporočanje podatkov o sumljivih transakcijah

Glede **iskanja nasveta za pranje denarja ali financiranje terorizma** velja posebnost za pravne in fizične osebe, ki opravljajo računovodske storitve ali storitve davčnega svetovanja, saj so ti zavezanci dolžni vedno, ko stranka pri njih išče nasvet za pranje denarja ali financiranje terorizma, to sporočiti Uradu takoj oziroma najpozneje v treh delovnih dneh od dneva, ko je stranka pri njih iskala nasvet.

Sumljiva transakcija je vsaka nameravana ali izvršena transakcija, v zvezi s katero zavezanec ve ali ima razloge za sum, da premoženje ali sredstva izvirajo iz kaznivih dejanj, ki bi lahko predstavljala predhodno dejanje za pranje denarja ali so povezana s financiranjem terorizma ali po značilnostih ustrezajo indikatorjem za prepoznavanje sumljivih transakcij iz 85. člena ZPPDFT-1, ki napotujejo na razloge za sum pranja denarja ali financiranja terorizma.

Zavezanec sporoči Uradu podatke iz prvega odstavka 137. člena ZPPDFT ter dokumentacijo v zvezi z njimi vedno, kadar v zvezi s transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi obstajajo **razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma**, in sicer praviloma še pred izvedbo transakcije, ter v sporočilu navede rok, v katerem naj bi se ta opravila. Sporočilo o sumljivi transakciji mora biti Uradu posredovano po zaščiteni elektronski poti, izjemoma se lahko posreduje po telefonu, vendar mora biti Uradu posredovano tudi po zaščiteni elektronski poti najpozneje naslednji delovni dan.

Obveznost poročanja velja tudi za nameravano transakcijo, ne glede na to, ali je bila pozneje opravljena ali ne.

Pri prepoznavanju dejstev ali okoliščin, ki kažejo na to, da v zvezi s stranko, transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma si zavezanec pomaga s seznamom indikatorjev, ki je priloga teh Smernic, ter lastnimi indikatorji (glej točko 3.8).

3.6.2. Predložitev dokumentacije Uradu

Če Urad presodi, da so v zvezi z neko transakcijo, osebo, premoženjem ali sredstvi podani razlogi za sum pranja denarja, povezanih predhodnih kaznivih dejanj ali financiranja terorizma, ali v primerih iz 100. člena ZPPDFT-1 lahko od zavezanca zahteva, da mu predloži:

1. podatke iz evidence o strankah in transakcijah, ki jo zavezanci vodijo na podlagi prvega odstavka 137. člena ZPPDFT-1;
2. podatke o stanju sredstev in drugega premoženja te osebe pri zavezancu;
3. podatke o prometu s sredstvi, posameznih transakcijah in premoženjem te osebe pri zavezancu;

4. podatke o drugih poslovnih razmerjih, sklenjenih pri zavezancu;
5. vse druge podatke in informacije, ki jih je zavezanec pridobil ali jih vodi na podlagi zakona ter so potrebni za odkrivanje in dokazovanje kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma.

Zavezanec omenjene podatke predloži Uradu brez odlašanja, najpozneje pa v 15 dneh od prejema zahteve. Izjemoma lahko Urad v zahtevi določi krajši rok, če je to potrebno zaradi ugotavljanja okoliščin, pomembnih za izdajo odredbe o začasni ustavitvi transakcije, ali zaradi pošiljanja podatkov tujim organom in mednarodnim organizacijam ter v drugih nujnih primerih, kadar je treba preprečiti nastanek premoženjske škode.

Urad lahko zaradi obsežnosti dokumentacije ali drugih upravičenih razlogov zavezancu na njegovo obrazloženo **pisno pobudo s pisnim obvestilom podaljša rok, lahko pa v takih primerih opravi pregled dokumentacije pri zavezancu.**

Pri posredovanju podatkov, informacij in dokumentacije Uradu po ZPPDFT-1 za zavezanca velja izjema od načela varovanja tajnosti, kot je to določeno v 126. členu.

3.7. Skrb za redno strokovno usposabljanje zaposlenih ter zagotovitev redne notranje kontrole nad opravljanjem nalog po ZPPDFT-1

Zavezanci morajo na podlagi 80. člena ZPPDFT-1 skrbeti za redno strokovno usposabljanje vseh zaposlenih, ki opravljajo naloge preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma. V zvezi s tem je potrebno pripraviti program letnega strokovnega usposabljanja, in sicer najpozneje do konca marca za tekoče leto.

Skrb za redno strokovno usposabljanje in izobraževanje se nanaša na seznanjanje z določili ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi izdanih pravilnikov in notranjih aktov, s strokovno literaturo glede preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma ter s seznamami indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma.

Cilj strokovnega usposabljanja in izobraževanja je seznaniti vse zaposlene (predvsem pa novo zaposlene), ki opravljajo (oziroma bodo opravljali) naloge na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, z veljavnimi zakonskimi predpisi, internimi akti organizacije ter delovnimi postopki za obvladovanje tveganj za pranje denarja in financiranje terorizma.

Usposabljanje in izobraževanje lahko poteka:

- preko izobraževalnih zavodov, zbornic, združenj, ipd.;
- preko internih izobraževanj (npr. pooblaščenec seznanja zaposlene z določili ZPPDFT-1, pravilniki...);
- preko okrožnic (npr. pooblaščenec posreduje obvestilo vodstvenim delavcem, slednji pa z vsebino seznanijo ostale zaposlene) ipd..

V primeru, da ni zakonske zahteve po imenovanju pooblaščenca, lahko omenjene naloge izvaja oseba znotraj podjetja (npr. direktor), ki bo odgovorna tudi za poročanje Uradu. Izobraževanje zavezanci lahko izvedejo sami in ne potrebujejo za to pooblaščenega inštruktorja ali predavatelja.

Na podlagi 81. člena ZPPDFT-1 morajo zavezanci zagotoviti redno notranjo kontrolo nad opravljanjem nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma po ZPPDFT-1. Podrobnejša pravila za izvajanje nalog po ZPPDFT-1, ter na kaj vse se nanaša notranja kontrola, je opredeljeno v Pravilniku o izvajanju notranje kontrole.

Če Urad za izvajanje nadzora po ZPPDFT-1 tako zahteva, morajo zavezanci v pisni obliki sestaviti letno poročilo o izvajanju notranje kontrole in ukrepov v preteklem letu, ter ga posredovati v skladu s 5. členom Pravilnika o izvajanju notranje kontrole.

3.8. Priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma

Na podlagi 85. člena ZPPDFT-1 morajo zavezanci pripraviti seznam indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma. Seznam indikatorjev za kategorijo zavezancev, ki izvajajo dejavnost računovodskih storitev in storitev davčnega svetovanja, se nahaja v prilogi teh Smernic in ga zavezanci lahko prilagodijo svojemu načinu poslovanja oziroma podjetju. Pri sestavi seznama indikatorjev zavezanci upoštevajo zlasti zapletenost in obseg izvajanja transakcij, neobičajno sestavo, vrednost ali povezanost transakcij, ki nimajo jasno razvidnega ekonomskega ali pravno utemeljenega namena, oziroma niso v skladu, ali so v nesorazmerju z običajnim oziroma pričakovanim poslovanjem stranke, in druge okoliščine, ki so povezane s statusom ali drugimi lastnostmi stranke.

3.9. Zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z ZPPDFT-1 predpisanih evidenc

Zavezanec je dolžan podatke, ki jih je pridobil in upravljal na podlagi ZPPDFT-1 in Pravilnika o izvajanju notranje kontrole varovati kot poslovno skrivnost oziroma kot tajne podatke v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, če je podatek kot tak opredeljen s strani Urada.

Dokumentacijo in podatke, vezane na pregled stranke, morajo zavezanci **hraniti 10 let** po prenehanju poslovnega razmerja ali opravljeni transakciji. Podatke in pripadajočo dokumentacijo o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca in strokovnem usposabljanju zaposlenih pa **najmanj 4 leta** (129. člen ZPPDFT-1).

Zavezanci morajo upravljati naslednje evidences podatkov (136. člen ZPPDFT-1):

- **evidence podatkov o strankah, poslovnih razmerjih in transakcijah** iz 17. člena ZPPDFT-1 – vsebina evidenc je opredeljena v 137. členu ZPPDFT-1
- **evidence sporočenih podatkov** Uradu iz 69. člena ZPPDFT-1 (sumljivih transakcijah) – vsebina evidenc je opredeljena v 137. členu ZPPDFT-1

V skladu s 138. členom ZPPDFT-1 morajo zavezanci voditi tudi evidenco o dostopu nadzornih organov iz 139. člena ZPPDFT-1 do podatkov, informacij in dokumentacije iz prvega odstavka 122. člena ZPPDFT-1, ter o vsakem dostopu do omenjenih podatkov najpozneje v treh delovnih dneh (od vpogleda v te podatke) pisno obvestiti Urad. Katere podatke mora vsebovati omenjena evidenca je določeno v drugem odstavku 138. člena ZPPDFT-1.

4. Izvajanje drugih nalog in obveznosti po določbah ZPPDFT-1

4.1. Sistem obveščanja o kršitvah

Zavezanec mora na podlagi 159. člena ZPPDFT-1 vzpostaviti sistem obveščanja o kršitvah, ki zaposlenim in osebam v primerljivem položaju omogoča, da prek neodvisnih in anonimnih poročevalskih linij **interno prijavijo kršitve** določb ZPPDFT-1.

Kadar je identiteta prijavitelja zavezancu razkrita, mora zavezanec zagotoviti, da se vsi podatki o osebah, ki so podale prijavo o kršitvah, obravnavajo kot zaupni v skladu z zakonom, ki ureja varstvo

osebnih podatkov. Zavezanec teh podatkov ne sme razkriti brez soglasja prijavitelja, razen ko je razkritje identitete prijavitelja nujno za izvedbo predkazenskega ali kazenskega postopka.

5. Obveznost poslovnih subjektov

Na podlagi prvega odstavka 41. člena ZPPDFT-1 morajo poslovni subjekti iz 35. in 36. člena ZPPDFT-1 vpisani v Poslovni register Slovenije, ugotoviti podatke o svojem dejanskem lastniku ali lastnikih na način, kot je določeno v 35. in 36. členu ZPPDFT-1, ter vzpostaviti in upravljati natančno **evidenco podatkov o svojih dejanskih lastnikih**, ki se posodablja ob vsaki spremembi podatkov.

Podatke o svojih dejanskih lastnikih poslovni subjekti hranijo pet let od dneva prenehanja statusa dejanskega lastnika po ZPPDFT-1.

Poslovni subjekti v 14 mesecih od uveljavitve ZPPDFT-1 vpišejo v register dejanskih lastnikov podatke o dejanskih lastnikih v skladu s 44. členom ZPPDFT-1.

6. Predpisi s področja preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma

Zavezanci morajo pri svojem poslovanju med drugimi predpisi upoštevati tudi predpise s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. V času izdaje teh Smernic so to za zavezance, ki nudijo računovodske storitve in storitve davčnega svetovanja, predvsem:

- Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU;
- Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES;
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 68/16);
- Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 32/17);
- Pravilnik o določitvi pogojev za ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke z uporabo sredstva elektronske identifikacije (Uradni list RS, št. 50/17);
- Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov, strokovnem usposabljanju ter upravljanju evidenc pri zavezancih (Uradni list RS, št. 54/17);
- Pravilnik o dejavnih neznatnega in povečanega tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 6/18);
- Pravilnik o tehničnih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati video elektronska identifikacijska sredstva (Uradni list RS, št. 32/18).